

Način zagotavljanja prevajanja in redakcije pomembnejše slovenske zakonodaje v angleščino

Projekt po zaključku druge faze predvideva:

- prevajanje in jezikovno pregledovanje predpisov kot stalno nalogo, s katere izvajanjem bi se redno in kontinuirano zagotavljali prevodi vseh na novo sprejetih predpisov, vsebina obstoječih prevodov pa bi se sproti posodabljala glede na spremenjene in dopolnjene določbe predpisov;
- vzpostavitev stabilne organizacijske in kadrovske strukture ter prilagoditev predpisov, da se jasno določijo in razmejijo pristojnosti in naloge vključenih organov (spremljanje na novo sprejetih predpisov, odločanje o tem, ali je nov predpis treba prevesti, upravljanje zbirke prevodov ipd.).

Statistični podatki ob zaključku druge faze projekta kažejo, da 165 dokončanih prevodov ni posodobljenih in torej ne vsebujejo sprememb in dopolnitev predpisa, ki so bile sprejete po potrditvi in objavi prevoda, kar obsega 51 % vseh prevodov.

Za doseganje glavnega cilja projekta, ki je zagotoviti večjo dostopnost pravnega reda Republike Slovenije v vsaj enem tujem jeziku, med drugim za spodbujanje tujih naložb in preprostejše vključevanje tuje govorečih oseb v družbeno, gospodarsko in socialno okolje, je treba zbirko prevodov redno posodabljanje.

1. Prevajanje in jezikovno pregledovanje predpisov kot stalna naloga

Sektor za prevajanje pri Generalnem sekretariatu Vlade Republike Slovenije v okviru svojih nalog izvaja tudi pisno prevajanje pravnih aktov in strokovnih gradiv iz slovenskega jezika v tuje jezike in obratno. Prav tako lektorira besedila in izvaja jezikovno redakcijo prevodov. Poleg tega vzdržuje, širi in nadgrajuje večjezično terminološko zbirko Evroterm in jezikovni korpus Evrokorpus. Pri oblikovanju terminoloških rešitev sodeluje z državnimi organi ter akademskimi in drugimi ustanovami doma in v tujini.

Sektor za prevajanje je v projektu sodeloval pri pripravi Priročnika strokovno-terminoloških pravil za prevajanje pomembnejše slovenske zakonodaje v angleščino in za redakcijo prevodov (v nadaljnjem besedilu: priročnik), ki se zdaj uporablja tudi za siceršnje prevajanje besedil in redakcijo prevodov, pri terminološkem usklajevanju in zagotavljanju naravnih govorcev za jezikovni pregled angleških besedil.

Sektor za prevajanje prevzame naloge prevajanja in jezikovnega pregledovanja za potrebe rednega in kontinuiranega posodabljanja obstoječih prevodov, opravljenih v sklopu projekta, prav tako pa prevzame te naloge tudi za predpise, za katere prevodi še ne obstajajo. Pri zagotavljanju prevajanja in redakcije slovenske zakonodaje v angleščino se strokovna redakcija kot posebna faza postopka ukine oziroma se ohrani zgolj kot fakultativna faza, če se v konkretnem primeru na predlog prevajalca to izkaže za potrebno ali če ministrstvo, vladna služba ali drug državni organ, ki želi prevode predpisov vključiti v zbirko prevodov (v nadaljnjem besedilu: naročnik), to izrecno zahteva zaradi zagotavljanja večje jasnosti ali strokovne usklajenosti prevoda. V obeh primerih strokovnega redaktorja zagotovi naročnik. Ocenjujemo, da ta optimizacija delovnega procesa ne bo vplivala na strokovno ustreznost prevodov, saj je praksa prevajalcev in prevajalk Sektorja za prevajanje že zdaj takšna, da se ob pripravi prevoda, zlasti kadar naletijo na nove koncepte in

ново terminologijo, posvetujejo s strokovnjaki z ministrstev in uporabijo tiste strokovne termine, ki so glede na vsebino predpisa ustrezni. Pri posodabljanju obstoječih prevodov prav tako ne bi smelo biti večjih težav, saj spremembe in dopolnitve predpisov praviloma ne prinašajo bistvenih terminoloških odstopanj od osnovnega besedila.

Sektor za prevajanje skrbi za posodabljanje priročnika in za njegovo upoštevanje pri pripravi prevodov predpisov.

Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo (v nadaljnjem besedilu: služba za zakonodajo) je v skladu s 17. členom Uredbe o Pravno-informacijskem sistemu Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 140/20) skrbnik zbirke prevodov, ki vsebuje besedila pomembnejših sistemskih predpisov Republike Slovenije v angleškem ali drugem uradnem jeziku EU. V tem členu je določeno, da prevod pomeni prevod osnovnega besedila predpisa ali neuradnega prečiščenega besedila predpisa, ki je na spletišču PISRS dostopen po opravljeni strokovno-terminološki in jezikovni redakciji.

Služba za zakonodajo je v skladu z 10. členom navedene uredbe tudi skrbnik zbirke neuradnih prečiščenih besedil, ki vsebuje neuradna prečiščena besedila predpisov in drugih splošnih aktov, ki jih sprejmejo državni zbor, vlada, ministrstva, organi v sestavi ministrstev, vladne službe in drugi državni organi ter nosilci javnih pooblastil, ki so objavljeni v Uradnem listu Republike Slovenije.

Poleg tega je služba za zakonodajo upravljavec PISRS, v katerega vlogi skrbi, da so vsi registri in zbirke, vključno z zbirko prevodov, ustrezno integrirani, in zagotavlja, da so dokumenti in podatki iz teh registrov in zbirk dosegljivi in prikazani v skladu z dogovorjeno shemo.

Na podlagi zgoraj navedenih rednih nalog služba za zakonodajo z vidika nadaljevanja zagotavljanja ciljev projekta ohranja naslednje naloge:

- redno spremlja, kateri prevod je treba posodobiti glede na novo neuradno prečiščeno besedilo predpisa,
- pripravi izhodni dokument, ki vsebuje besedilo zadnjega neuradnega prečiščenega besedila v slovenščini z vidno označenimi spremembami oziroma dopolnitvami, dvojezično predlogo z označenim besedilom, ki ga je treba zaradi sprememb in dopolnitev prevesti, in obrazec za naročilo,
- opravi pregled končanih prevodov in jih uredi za potrebe objave,
- vodi zbirko prevodov in
- zagotavlja tehnične pogoje za objavo prevodov na spletni strani PISRS.

2. Metodologija dela

Predlagana metodologija dela se razlikuje glede na to, ali gre za posodabljanje obstoječih prevodov ali za prevajanje novih predpisov.

1.1. Posodobitev obstoječe zbirke prevodov

Služba za zakonodajo ob pripravi novega neuradnega prečiščenega besedila preveri, ali je predpis, za katerega se pripravlja neuradno prečiščeno besedilo, že preveden in vključen v zbirko prevodov. Če je že preveden in vključen v zbirko prevodov, zanj pripravi izhodni dokument, ki vsebuje besedilo zadnjega neuradnega prečiščenega besedila v slovenščini z vidno označenimi spremembami oziroma dopolnitvami, ki jih je treba na novo prevesti, dvojezično predlogo z zadnjim neuradnim prečiščenim besedilom v slovenščini in obstoječim prevodom z vidno označenimi spremembami oziroma dopolnitvami, ter obrazec za naročilo prevoda, v katerem sta

navedena tudi ime in kontakt strokovnega redaktorja, ki je pregledal prvotni prevod, oziroma ime in kontakt osebe, ki je odgovorna za strokovno pripravo predpisa v ministrstvu, vladni službi ali drugem državnem organu in bo Sektorju za prevajanje zagotovila vse potrebne informacije oziroma strokovno pomoč pri razlagi vsebine predpisa in terminologiji. Kadar je predpis, ki je vključen v zbirko prevodov, v celoti prenehal veljati in ga je nadomestil nov predpis, se pri izdelavi izhodnega dokumenta uporabi besedilo tega novega predpisa. V tem primeru se obrazcu za naročilo prevoda priloži tudi dvojezična predloga starega predpisa. Če se za predpise, objavljene v zbirki prevodov, ugotovi, da so potrebni terminološki oziroma jezikovni popravki, služba za zakonodajo omogoči vnos popravkov v zbirko prevodov.

Služba za zakonodajo obrazec za naročilo prevoda in izhodni dokument pošlje na namenski elektronski naslov Sektorja za prevajanje prevajanje-lektoriranje.gs@gov.si, ki zagotovi prevod in jezikovni pregled označenih spremenjenih delov ter poskrbi za skladnost prevoda s priročnikom. Tako dopolnjen prevod Sektor za prevajanje pošlje na namenski elektronski naslov službe za zakonodajo prevodi.svz@gov.si, ki prejete prevode dokončno oblikuje, vključi v zbirko in objavi na spletni strani PISRS.

1.2. Prevajanje novih predpisov

Naročnik pošlje službi za zakonodajo pisno zahtevo, v kateri navede, za kateri predpis gre in ali razpolaga s prevodom predpisa.

Če prevod predpisa ne obstaja, služba za zakonodajo naroči prevod predpisa v Sektorju za prevajanje tako, da pošlje obrazec za naročilo na njegov namenski elektronski naslov prevajanje-lektoriranje.gs@gov.si. V obrazcu za naročilo morata biti navedena ime in kontakt osebe, ki je odgovorna za strokovno pripravo predpisa pri naročniku in bo Sektorju za prevajanje zagotovila vse potrebne informacije oziroma strokovno pomoč pri razlagi vsebine predpisa in terminologiji. Prav tako navede, ali bo zaradi zagotavljanja večje jasnosti ali strokovne usklajenosti prevoda treba opraviti strokovno redakcijo posebej in ne v sklopu prevajanja ter kdo pri naročniku jo bo opravil. Sektor za prevajanje pri svojem delu uporablja priročnik in tudi besedila prevodov s spletne strani PISRS, da se zagotovi največja možna stopnja terminološke usklajenosti med besedili. Sektor za prevajanje opravljen prevod predpisa pošlje službi za zakonodajo na namenski elektronski naslov prevodi.svz@gov.si. Služba za zakonodajo prejete prevode dokončno oblikuje, vključi v zbirko in objavi na spletni strani PISRS.

Če prevod predpisa obstaja, naročnik v svoji zahtevi navede tudi osnovne informacije o prevodu (delni, celotni, kdo je zagotovil prevod, ali je bila opravljena strokovna redakcija in kdo jo je opravil ipd.). Na podlagi teh informacij služba za zakonodajo v sodelovanju s Sektorjem za prevajanje ugotovi, ali je prevod ustrezen za vključitev v zbirko ter za objavo na spletni strani PISRS oziroma v kolikšnem delu je prevod mogoče dopolniti oziroma prilagoditi zadnjemu neuradnemu prečiščenemu besedilu slovenskega predpisa, in o tem obvesti prosilca, ki nato odda naročilo v skladu s točko 2.1.

Vključitev v zbirko prevodov se lahko izvede tudi na predlog Sektorja za prevajanje, ki razpolaga s prevodi predpisov, ki so jih naročili posamezni naročniki neposredno pri Sektorju za prevajanje. Sektor za prevajanje lahko službi za zakonodajo pošlje pisno zahtevo za prevod predpisa.

3. Ocena finančnih sredstev

Služba za zakonodajo in Sektor za prevajanje bosta prevajanje in redakcijo pomembnejše slovenske zakonodaje v angleščino, kot je opisano v prejšnji točki, opravljala v okviru rednih delovnih nalog.

Finančna sredstva za zagotavljanje posodobitve zbirke prevodov (točka 2.1.) se zagotavljajo v okviru vsakoletnih finančnih načrtov vladnih služb.

Stroške za zagotovitev prevodov predpisov, ki se na novo predlagajo za vključitev v zbirko prevodov (točka 2.2.), nosi naročnik, na katerega zahtevo se prevod vključi v zbirko prevodov in ki je naveden v obrazcu za naročilo, ki ga Služba za zakonodajo pošlje Sektorju za prevajanje po ustaljenem postopku.

Ne glede na zgoraj navedeno jezikovni pregled oziroma lekturo zaradi potrebe po uporabi specifičnih jezikovnih znanj naravnih govorcev opravljajo zunanji izvajalci. Cena se določi s krovnim sporazumom za izvajanje storitev pisnega prevajanja, jezikovne redakcije mednarodnih sporazumov in pogodb, lektoriranja ter prevajanja s sodno overitvijo. Po veljavnem krovnem sporazumu znaša 7,94 EUR na lektorsko stran (1500 znakov brez presledkov).